

**Izobraževanje odraslih v času
gospodarske krize:
pravica, privilegij ali nujnost**

Mag. Jasmina Mirčeva
Ljubljana, 26 maj 2011

Značilnosti izobraževanja aktivnega prebivalstva v obdobju gospodarske krize in recesije

Preglednica: Vključenost aktivnega prebivalstva v neformalno in formalno izobraževanje, zadnje četrtletje let 2007, 2008 in 2009 ter indeks 2007/2008 in 2007/2009

	2007/4	2008/4	2009/4	Indeks 2007/08	Indeks 2007/09
Število aktivnega prebivalstva, vključenega v neformalno izobraževanje	177.240	136.361	175.882	77,9	99,2
Število aktivnega prebivalstva, vključenega v formalno izobraževanje	111.382	115.566	118.493	103,8	106,4

Vir: SURS, Anketa o delovni sili

Podatki so uteženi.

Značilnosti izobraževanja aktivnega prebivalstva v obdobju gospodarske krize in recesije

- Preglednica: Število aktivnega prebivalstva **po urah** vključenosti v neformalno izobraževanje, zadnje četrletje let 2007, 2008 in 2009

Število ur izobraževanja	2007/4	2008/4	2009/4
Skupaj	177.240	136.361	175.882
0–9	78.043	61.970	80.210
10–19	51.151	39.834	48.158
20–29	23.786	15.407	23.979
30–39*	10.000	7.000	7.000
40–49*	9.000	8.000	10.000
50–59*	2.000	1.000	2.000

Vir: SURS, Anкета o delovni sili.

Podatki so uteženi

Značilnosti izobraževanja aktivnega prebivalstva v obdobju gospodarske krize in recesije

Preglednica: Indeksi rasti virov denarne podpore neformalnemu izobraževanju, zadnje četrletje 2007/2008 in 2007/2009

Denarna podpora izobraževanju	2007/2008	2007/2009
Skupaj	76,94	99,23
Sami oz. družina	76,33	100,49
Delodajalec	79,20	94,27
Učna aktivnost je bila brezplačna	71,22	119,56
Drugo	80,00	100,00

Vir: SURS, Anketa o delovni sili.

Podatki so uteženi

Odzivi podjetij in načrtovanje izobraževalnih dejavnosti v času gospodarske krize

Model podjetij z restriktivno in varčevalno politiko na vseh področjih

Model podjetij z restriktivno politiko ob ohranitvi razvojno izobraževalne dejavnosti

Model podjetij z nerestriktivno politiko razvoja človeških potencialov

Vir: Posledice recesije na izobraževanje za potrebe trga dela in vpliv tega dejavnika na izhod iz recesije

Model podjetij z restriktivno in varčevalno politiko na vseh področjih zaradi preživetja

- *'Finančna kriza je zelo vplivala na delovanje našega podjetja. Prodaja je upadla za 40 %. V tistem obdobju smo se poslužili različnih ukrepov. Najprej smo skrajšali delovni čas, tako, da smo imeli 36 urni delovnik, v skladu s tem so šle tudi plače navzdol za 10 %, nato so se zmanjšale stimulacije, omejilo se je napredovanje na delovnem mestu, ko pa se izkazalo, da ne bo šlo na bolje smo naredili program presežnih delavcev in odpustili ljudi....najprej nismo podaljševali pogodb za določen čas in nismo sodelovali z zaposlovalskimi agencijami... Glede starostnih kategorij bi rekla, da je največ mladih ostalo brez dela, ker ravno ti so bili zaposleni za določen čas. Tudi največ delavcev v proizvodnji je ostalo brez dela, kjer se je najprej pokazalo pomanjkanje dela....po drugi strani pa te ljudi, če jih kasneje potrebuješ tudi najprej dobiš' .*

Model podjetij z restriktivno politiko ob ohranitvi razvojno izobraževalne dejavnosti

„Naš cilj v času krize je bil, da smo se bolje posvetili našemu notranjemu sistemu izobraževanja. Denar se je zmanjšal, a same ure izobraževanja in število izobraževalnih dogodkov, ki jih mi organiziramo so se celo povečali. Z notranjimi ljudmi smo naredili veliko več - več andragoških ur in v glavnem več izobraževanja. Niso se zmanjšale ure ampak samo stroški“.

Vir: Posledice recesije na izobraževanje za potrebe trga dela in vpliv tega dejavnika na izhod iz recesije

Model podjetij z nerestriktivno politiko razvoja človeških potencialov

...'Moje osebno mnenje je, da je napačno, da se vsako podjetje, ki pade v krizo najprej preseka izobraževanje. Razumem, da je treba nekje stroške začeti zmanjševati, vendar s tem ko presekaš izobraževanje zmanjšaš znanje, kompetence in si še bolj odrežeš tla pod nogami, greš lahko še en korak navzdol, saj potem nimaš znanja o tem kako bi se lahko te krize rešil... Naše podjetje ima svojo izobraževalno politiko, kjer piše, da vsi zaposleni, ne glede na starost, funkcijo, ne glede na to kje v tovarni ali v svetu so zaposleni imajo pravico do izobraževanja in vsak mora imeti vsaj eno izobraževanje na leto, ne glede na to, kaj dela.

Tako mi vsako leto oblikujemo smernice izobraževanja ter določimo, koliko te dejavnosti bi morale biti. Minimalno pa je to 45 ur na leto po osebi. Sredstva so dodeljena glede na potrebe. V letošnjem letu smo obseg sredstev glede na lansko leto ali 5 let nazaj celo povečali.'

Vir: Posledice recesije na izobraževanje za potrebe trga dela in vpliv tega dejavnika na izhod iz recesije

Zaključni del

„Gre za obratno piramido. V klasični korporativni piramidi je na vrhu uprava, ki skrbi za konkurenčnost s tem, da obvladuje strategijo, zaposleni pa so spodaj in njihova naloga je, da korporativno strategijo lojalno ter poslušno uresničujejo, za kar so nagrajeni z varno zaposlitvijo – dokler je strategija dovolj uspešna, da podjetje dosega dobre poslovne rezultate. Danes je treba piramido obrniti na glavo, tako, da so na vrhu zaposleni, ki prevzemajo vso odgovornost za konkurenčnost podjetja in za lastno izobraževanje in usposabljanje, da bodo kos vedno zahtevnejšim poslovnim razmeram. Vodilni delavci pa morajo vsakemu zaposlenemu zagotoviti kontekst (razmere, pogoje) za nenehno izpopolnjevanje znanja“.

Autor: Ghoshal, London Business School

26.5.2011

Andragoški kolokvij: gospodarstvo v recesiji in izobraževanje odraslih